

Systém managementu společenské odpovědnosti organizací – Požadavky

Corporate social responsibility management system – Requirements

Obsah

Strana

Předmluva 4

0 Úvod 5

0.1 Společenská odpovědnost organizací 5

0.2 Principy společenské odpovědnosti 5

0.3 Systém managementu společenské odpovědnosti 6

0.4 Kompatibilita s jinými systémy managementu 6

1 Předmět normy 7

2 Citované dokumenty 7

3 Termíny a definice 7

4 Systém managementu společenské odpovědnosti 9

4.1 Obecné požadavky 9

4.2 Požadavky na dokumentaci 9

5 Odpovědnost vedení 9

5.1 Angažovanost a aktivita vedení 9

5.2 Politika společenské odpovědnosti 9

5.3 Plánování 9

5.4 Představitel vedení pro společenskou odpovědnost 10

6 Zainteresované strany 10

7	Aspekty společenské odpovědnosti v ekonomické oblasti	11
7.1	Nákup	11
7.2	Etika v podnikání	11
7.3	Ekonomická výkonnost	11
7.4	Poplatky a sankce	11
8	Aspekty společenské odpovědnosti v environmentální oblasti	11
8.1	Identifikace a hodnocení významnosti environmentálních aspektů	11
8.2	Operativní řízení provozu ve vztahu k ochraně životního prostředí	11
9	Aspekty společenské odpovědnosti v sociální oblasti	12
9.1	Obecně	12
9.2	Lidská práva	12
9.3	Zaměstnávání a přiměřená práce	12
9.4	Podpora komunity	13
9.5	Ochrana spotřebitele	13
10	Management zdrojů	13
10.1	Obecně	13
10.2	Kompetence, výcvik a vědomí závažnosti	13
10.3	Finanční zdroje	13
11	Komunikace	14
11.1	Vnitřní komunikace	14
11.2	Vnější komunikace	14
12	Měření, analýza a zlepšování	14
12.1	Obecně	14
12.2	Interní audity	15
12.3	Přezkoumání	15
12.4	Zlepšování	16
Příloha A	(informativní) Základní informace o systému společenské odpovědnosti	17

Příloha B (informativní) Aspekty společenské odpovědnosti 23

Příloha C (informativní) Zainteresované strany 27

Bibliografie 28

Předmluva

Obdobné mezinárodní normy a standardy

ISO 26000:2010 Guidance on social responsibility

SA8000:2008 Social Accountability 8000

GRI Global Reporting Initiative

Souvisící ČSN

ČSN EN ISO 9001 (01 0321) Systémy managementu kvality - Požadavky

ČSN EN ISO 9004 (01 0324) Řízení udržitelného úspěchu organizace - Přístup managementu kvality

ČSN EN ISO 19011 (01 0330) Směrnice pro auditování systémů managementu

Patentová práva

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ÚNMZ nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Vypracování normy

Zpracovatel: Česká společnost pro jakost, IČ 00417955, Ing. Veronika Soukupová, ve spolupráci s Radou kvality České republiky, Ing. Pavel Ryšánek, a ve spolupráci se společností QUALIFORM, a. s., Ing. Jan Svobodník

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Andrea Peková

0 Úvod

0.1 Společenská odpovědnost organizací

Odpovědné přístupy k podnikání a společnosti jsou jednou z nejdynamičtějších a nejzajímavějších oblastí pro organizace fungující na globalizujících se trzích. Ve všech oblastech se dnes prosazují takové principy, jako jsou udržitelný rozvoj, odpovědnost a transparentnost činností organizace nebo shoda s relevantními mezinárodními standardy a národními právními požadavky.

Je zřejmé, že role organizací ve společnosti se v posledních letech podstatně změnila. Lidé už dnes nevnímají organizace pouze jako producenty výrobků a dodavatele služeb, jejichž jediným cílem je maximalizace zisku, ale předpokládají, že budou plnit i požadavky v dalších oblastech, jako jsou životní prostředí nebo podpora a rozvoj aktivit svého okolí i společnosti jako celku. Aby byla organizace v dnešním světě trvale úspěšná, musí naplňovat nová očekávání svého okolí.

Z těchto důvodů a rovněž následkem snah o udržitelný rozvoj a zodpovědné chování vůči společnosti dospěly organizace v některých zemích světa k potřebě stanovit politiky pozitivně působící na jejich

místní komunity nebo na globální mezinárodní komunitu. Výsledkem byl vznik několika teorií a postupů pod obecným názvem *společenská odpovědnost (Corporate Social Responsibility – CSR)*.

Společensky odpovědné organizace se chovají tak, aby zohlednily potřeby i dopady svého vnitřního i vnějšího prostředí, aby přispívaly k udržitelnému rozvoji, byly transparentní a obecně napomáhaly celkovému zlepšování stavu společnosti i nad rámec svého působení a právních požadavků.

Konkrétně se společenská odpovědnost projevuje integrací pozitivních postojů, praktik či programů do strategie organizace na úrovni jejího nejvyššího vedení. Vyžaduje posun pohledu na vlastní společenskou roli z úrovně „profit only“ (pouze zisk) k širšímu pohledu v kontextu dnes často zmiňovaných tří pilířů „P“ tj. „People – Planet – Profit“ (lidé – planeta – zisk). Organizace se ve svých aktivitách soustřeďuje nejen na ekonomický růst, ale i na řešení environmentálních a společenských dopadů svých činností. Organizace nefunguje izolovaně od okolního světa, ale je jeho přímou součástí. Navíc hodnocení činnosti organizace jejím okolím a stav tohoto prostředí přímo ovlivňují komerční úspěšnost organizace. Společenská odpovědnost je trendem, který apeluje na změnu orientace organizací z krátkodobých cílů na dlouhodobé, z maximálního zisku na zisk optimální.

Koncepce společenské odpovědnosti vykazuje, i přes existující diverzitu myšlenek a vnímání, silný potenciál pro podporu udržitelného rozvoje. Bylo dosaženo mezinárodního konsenzu ohledně chápání toho, že se společenská odpovědnost projevuje jako soubor opatření, která jdou nad rámec právních požadavků.

V mezinárodní normě ISO 26000 není vyloučeno právo každé země vytvořit si dokument reagující na její reálné podmínky tak, aby byly organizacím poskytnuty nástroje pro definování a implementaci společenské odpovědnosti těmto podmínkám odpovídající. Pro účely této normy je společenská odpovědnost chápána jako soubor dobrovolných systémových opatření přijatých organizací s cílem identifikovat, řešit a zlepšovat její pozitivní dopady a redukovat negativní dopady na všechny zainteresované strany.

0.2 Principy společenské odpovědnosti

Společenská odpovědnost ve smyslu této normy zahrnuje principy chování, které jsou specifikovány v mezinárodních dokumentech (například v dokumentech OSN, ILO, OECD, EU) a ČSN ISO 26000.

Cíle organizace by měly vycházet z těchto principů a přispívat tak k udržitelnému rozvoji a podpoře kvality života jak pracovníků organizace, tak i celé společnosti.

Organizace má aplikovat 7 principů:

1) Odpovědnost

Tento princip formuluje požadavky na odpovědnost organizace za dopady jejích činností na společnost.

2) Transparentnost

Tento princip formuluje požadavky na otevřenost v rozhodnutích a aktivitách organizace vůči zainteresovaným stranám.

3) Etické chování

Tento princip definuje etické chování jako takové, které je v souladu s obecně uznávanými principy

a mezi-národními standardy chování. Organizace má vždy a za všech okolností postupovat eticky.

4) Respektování potřeb zainteresovaných stran

Tento princip formuluje vztah organizace k zainteresovaným stranám. Organizace má respektovat a brát v úvahu zájmy zainteresovaných stran.

5) Respektování práva

Tento princip znamená, že organizace uznává a dodržuje právní požadavky.

6) Mezinárodní standardy

Tento princip znamená, že organizace uznává a dodržuje mezinárodní standardy.

7) Lidská práva

Tento princip vychází z požadavků *Všeobecné deklarace lidských práv a svobod* Organizace spojených národů (OSN) a *Deklarace základních principů a práv při práci* vydaných Mezinárodní organizací práce (ILO). Organizace má lidská práva respektovat a prosazovat.

0.3 Systém managementu společenské odpovědnosti

Systém managementu společenské odpovědnosti je koncipován ve smyslu obecně přijaté zásady, že organizace systematicky vytvářejí a implementují svoji politiku a cíle společenské odpovědnosti překračující právní požadavky tak, aby bylo zajištěno integrované, vyvážené a rovné zacházení ve třech pilířích, a to ekonomickém, environmentálním a sociálním.

Soulad s požadavky tohoto dokumentu umožní organizaci:

- vytvářet, rozvíjet, udržovat a prosazovat principy a postupy v oblastech, které má organizace možnost ovlivňovat a usměrňovat, a tím přispívat k udržitelnému rozvoji, včetně kvality života společnosti;
- dodržovat přijaté závazky ve vztahu ke společenské odpovědnosti;
- důvěryhodně dokládat zainteresovaným stranám, že existující politika organizace, postupy a praxe jsou v souladu s požadavky tohoto dokumentu;
- integrovat, implementovat a podporovat společensky odpovědné chování;
- identifikovat a zapojit zainteresované strany;
- nechat si certifikovat systém managementu společenské odpovědnosti externí organizací.

Vedle strategických aktivit charakterizovaných politikou společenské odpovědnosti, která má být v souladu se strategickými záměry a cíli realizovanými vrcholovým vedením, jsou obsahem této normy i aktivity operativní (plánování, implementace, ověřování a přezkoumávání). Jejich řízení je založeno na cyklu PDCA (plánuj, dělej, kontroluj, jednej).

0.4 Kompatibilita s jinými systémy managementu

Systém managementu společenské odpovědnosti v tomto dokumentu vychází z principů a členění norem pro ostatní systémy managementu (viz kapitola 2).

Vzhledem k tomu, že pro mnohé organizace bude společenská odpovědnost znamenat novou, dosud nepoznanou problematiku, do normy byly doplněny přílohy s návodem a dalšími doplňujícími informacemi.

1 Předmět normy

Tato norma specifikuje požadavky na systém managementu společenské odpovědnosti a je použitelná pro organizace všech velikostí a typů (z podnikatelského i veřejného sektoru) bez ohledu na jejich geografické umístění.

Tato norma může být používána pro certifikaci.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.